

VALVOMATON KOPIO

YYOTO 005 Vaaralliset jätteet -ohje Tornion tehtaat

Vaaralliset jätteet (ent. ongelmajätteet) ovat jätejakeita, jotka ominaisuutensa takia voivat aiheuttaa erityistä haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään muista jätejakeista ja ne on kerättävä osastoilla erillisiin, selvästi merkittyihin keräilyastioihin. Vaarallisten jätteiden eri jätejakeita ei saa sekoittaa keskenään, sillä silloin voi syntyä vaaratilanteita (räjähdys, tulipalo, ylikuohuminen tms.). Lisäksi eri jätetyyppien sekoittaminen keskenään lisää jäte-erän käsittelykustannuksia.

Tornion tehtaiden vaarallisten jätteiden jätehuoltoa hoitaa Lassila & Tikanoja Oy, joka kerää jätteet osastojen keräilyastioista ja toimittaa ne käsiteltäväksi vaarallisten jätteiden käsittelylaitokselle. Mikäli poikkeustilanteessa vaarallisten jätteiden keräykseen ei käytetä Lassila & Tikanoja Oy:n keräysastiaa, tulee tähän tarkoitukseen valita ehjä ja ko. jätteen kuljetukseen (UN-) hyväksytty astia ja siihen on merkittävä selvästi, mitä jätettä astia sisältää.

Tornion tehtaiden yhteyshenkilönä toimii ympäristöinsinööri (puh. **040 5168744**).

1. Nestemäiset öljyjätteet

Käytetyt voiteluöljyt

Käytettyjä, hyvälaatuisia voiteluöljyjä voidaan käyttää hyödyksi uusioraaka-aineena. Hyvälaatuiset käytetyt öljyt noudetaan ja käsitellään veloituksetta. Hyötykäytön edellytys on, että talteen kerätty öljy on riittävän puhdasta eli ne eivät saa sisältää lainkaan muita ongelmajätteitä eikä vettä yli 10 %.

Käytetyt voiteluöljyt jaetaan kahteen pääryhmään: kirkkaisiin ja mustiin. Mustiin voiteluöljyihin kuuluvat noelliset moottoriöljyt ja kirkkaisiin voiteluöljyihin kuuluvat hydraulikkaöljyt, vaihteistoöljyt, kierto-voiteluöljyt ja turbiiniöljyt. Kirkkaille ja mustille käytetyille voiteluöljyille tarvitaan keräystä varten omat astiat.

Voiteluöljyjen joukkoon ei saa laittaa öljynerotinkavojen pintoja, lämmönsiirtoöljyjä, karkaisuöljyjä, vetoöljyjä, kevyttä polttoöljyä, raskasta polttoöljyä, muottiöljyä, PCB -pitoisia muuntajaöljyjä, palamattomia hydraulikkaneiteitä, jäähdytinnesteitä, glykolipohjaisia voiteluaineita, liuottimia eikä liuotin- tai vesipitoisia jäteöljyjä. Liuotin- tai polttoöljypitoisuudet voidaan todeta hajun perusteella. Mikäli epäillään öljyn sisältävän liuottimia tms. aineita, on ko. erät varastoitava erikseen.

Myöskään kiinteät öljypitoiset jätteet eivät kuulu käytettyjen voiteluöljyjen joukkoon. Kiinteiden aineiden, esim. trasseleiden, papereiden ja suodattimien joutuminen käytettyjen voiteluöljyjen joukkoon estetään 4 mm teräsverkolla, joka asennetaan säiliön kaatoaukon päälle.

Käytetyt voiteluöljyt kerätään säiliöihin tai 1000 l:n nestekontteihin. Niitä haettaessa otetaan näyte, josta määritellään **tarvittaessa** vesipitoisuus ja leimahduspiste (hyvälaatuisen jäteöljyn leimahduspiste ei saa laskea alle **60 °C**).

Öljyvesiseokset

Vettä yli 10 % sisältävät kirkkaat ja mustat käytetyt voiteluöljyt luokitellaan öljyvesiseoksiksi, joiden käsittelymaksu määräytyy vesipitoisuusprosentin mukaan. Ne kerätään 1 000 l kontteihin tai säiliöihin.

Muu nestemäinen öljyjäte

Satunnaisesti syntyvät lämmönsiirtoöljyt, karkaisuöljyt, vetoöljyt, kevyt polttoöljy, raskas polttoöljy, muottiöljyt, PCB -pitoiset muuntajaöljyt, palamattomat hydrauliiKANesteet, glykolipohjaiset voiteluaineet yms. tulee kerätä alkuperäispakkaukseen ja pakkaukseen tulee merkitä "jätettä". Mikäli em. jätteitä syntyy säännöllisesti/runsaasti, tulee ottaa yhteys L&T:hen, joka toimittaa asianmukaisen keräysvälineen.

2. Kiinteät ja pastamaiset öljyiset jätteet

Mikäli jäte sisältää 2 painoprosenttia öljyä, luokitellaan se vaaralliseksi jätteeksi. Rajan ylittävät mm. puristetut öljysuodattimet. Kiinteät ja pastamaiset öljyiset jätteet kerätään 240 - 660 l jäteastioihin tai 200 l tynnyreihin tai kontteihin. Keräysastioihin saa laittaa öljynsuodattimet, öljyiset trasselit ja rätit, öljynimeytysaineet, öljypitoiset alustamassat, öljyiset letkut (**max.0,5 m**), öljysäiliöiden pohjasakat, vaseliini, öljyiset astiat, hydrauliiKkaletkut (**max.0,5 m**) ja nesteiskunvaimentimet. Keräysastioihin ei saa laittaa aerosoleja eikä nestemäisiä öljyjätteitä vaan ne tulee kerätä omiin astioihin. **Pitkät letkut ja liinat on kerättävä erilleen.**

3. Öljynerotuskaivot

Öljynerotuskaivot sisältävät erilaisia liuottimia, öljyä ja pesuaineita ja sen pintakerros on vaarallista jätettä. Öljynerottimien pinnat pumpataan suoraan öljynerottimesta säiliö- tai imupaineyhdistelmäautoon öljynilmaisimien hälyttäessä / osastoilta tulevan tilauksen perusteella. Kahden vuoden välein tehdään kaivojen täystyhjennys (kaivon tulee määrävälein tehdä täystyhjennys, koska kaivon pohja lietty ja erottimen toiminta vaarantuu).

4. Liuotinjätteet

Liuotinjätteitä ovat mm. ohenteet, maalin- ja rasvanpoistoaineet, polttoaineet, liuottavat pesuaineet tai näitä sisältävät nestemäiset seokset, liuotinpitoiset öljyt ja vedet. ~~Niiden käsittelyhinta kasvaa vesipitoisuuden noustessa.~~ Halogeeneja, kuten klooria, fluoria ja bromia sisältävät liuottimet on pidettävä erillään muista liuottimista.

Liuottimia käsiteltäessä on muistettava syttymisherkkyys ja haihtuvat orgaaniset yhdisteet.

Liuottimet varastoidaan omissa pakkauksissaan ja pakkaukseen merkitään liuottimen nimi, mikäli se ei ilmene pakkauksesta tai ne kerätään tynnyreihin tai 1000 l:n kontteihin.

5. Maalijätteet ja muut kiinteät tai pastamaiset orgaaniset jätteet

Orgaanisiin jätteisiin luetaan käytetyt maalit, painovärit, maalisakat, jauhemaalit, lakat, vernissat, liimat ja vahat. Myöskin valuvat em. aineilla likaantuneet välineet ja pakkaukset kuuluvat tähän ryhmään. Mikäli tähän ryhmään kuuluvat pakkaukset ja välineet ovat kauttaaltaan kuivuneita ne voidaan laittaa kaatopaikka jätteeseen ja metallit metallinkeräykseen. Epävarmassa tilanteessa jäte on lajiteltava vaaralliseksi jätteeksi.

Ohenteet, värin poistoaineet tms. maalauksessa käytettävät liuottimet kuuluvat liuotinjätteisiin, mikäli ne eivät sisällä kiinteää/pastamaista maalia. Mikäli ne sisältävät, ne kuuluvat maalijätteisiin.

Maali-, liima- ym. orgaaniset jätteet kerätään 660 l jäteastiaan.

6. Jäähdytinnesteet

Jäähdytinnesteet kerätään 1 000 l:n konttiin.

7. Kytkin- ja jarrunesteet

Nämä nesteet saa sekoittaa keskenään ja ne kerätään tynnyriin.

8. Hapot ja emäkset

Yleensä hapot ovat nestemäisiä, mutta kiinteitäkin happoja löytyy. Yleisimpiä happoja ovat rikkihappo, suolahappo, typpihappo ja muurahaishappo. Kukin happo on pidettävä ehdottomasti omassa pakkauksessaan ja pakkauksen kunto on tarkistettava (ei vuotoja tms, UN-hyväksytyt astiat).

Happoja käsitellessä on muistettava syövyttävyys ja reagoitavaara sekä haihtuvat happohöyryt. Sopiva suojarustus on hengityssuojain, haponkestävät suojakäsineet ja -asu.

Emäksille voi soveltaa samaa ohjetta kuin hapoille. Muista pitää hapot ja emäkset erillään, sillä jos ne pääsevät reagoimaan keskenään, niin voi syntyä myrkyllisiä kaasuja, ne voivat aiheuttaa räjähdyksen ja/tai tulipalon tms. vaaratilanteen.

9. Romuakut ja paristot

Romuakkuihin luetaan autojen, työkonoiden jne. lyijyakut. Puhelimien ja pienkonoiden NiCd akut kuuluvat paristojätteen joukkoon.

Akkuja käsiteltäessä on muistettava akkuhapon syövyttävyys ja mahdollisesti kehittyvä vetykaasu. Tupakointi on akkuja ja paristoja, kuten muitakin vaarallisia jätteitä, käsiteltäessä kielletty.

Vuotavat akut ja paristot pakataan muovipusseihin. Litiumakkujen ja -paristojen navat piilotetaan teippaamalla, jotta vältetään oikosulusta aiheutuvalta palovaaralta. Vain sellaiset akut ja paristot kierrätetään, joiden varaus on käytetty loppuun.

Lyijyakut kerätään 535 l kannelliseen haponkestävään muovilaatikkoon. Paristot kerätään 20 l paristonkeräysastiaan (pienet erät) tai tynnyriin tai jäteastiaan (isommat erät).

Paristojen keräysastiat on sijoitettava erilleen herkästi syttyvästä jätteestä ja muusta palokuormasta.

10. Elohopeapurkauslamput ja loisteputket

Loisteputket kerätään loisteputkikontteihin ilman kääreitä (pahvit, teipit yms.). Elohopea-, monimetalli-, sekavalo- ja suurpainenatriumlamput kerätään pahvitynnyriin tai 600 l kannelliseen muovilaatikkoon tai 600 l renkaalliseen jäteastiaan ehjinä, ilman kääreitä.

Lamppuja käsiteltäessä pitää muistaa, että ne ovat helposti särkyviä, joten käytä silmäsuojaimia.

11. Aerosolipullot

Aerosolipullot kerätään 240 l:n muovisiin keräysastioihin.

12. Neolyyttijäte

Kiinteä tai pastamainen neolytyttijäte, epan jäte pakataan **1000 l konttiin**. Täyttöaste pitää jättää sen verran vajaaksi, ettei ulosvalumia pääse tapahtumaan.

Nestemäinen neolytyttijäte haetaan säiliö- tai imu-paineyhdistelmä autolla suoraan kohteesta.

13. Muut vaaralliset jätteet

Lisätietoja muiden vaarallisten jätteiden käsittelystä saa ympäristöinsinööritä (puh.040 5168744).

Lisätietoja tarvittaessa myös Lassila & Tikanoja Oy: ltä :

Imuautot (kuiva/märkä) / teollisuuden puhtaanapito

Normaali työaikoina (06.00 - 16.00) yhteys työnjohtoon:

Risto Ollikainen, puh. 0500-931118

Juha Juusola, puh. 050-3856786

Reijo Pöykiö, puh. 0500-683880

Klo 16.00 jälkeen, viikonloppuisin ja pyhinä päivystys puh. 0500-384661

Muut palvelut normaalina työaikoina

Vaihtolavapalvelut

Ari-Pekka Pirinen, puh. 050 385 0147

Jätehuolto

Ari-Pekka Pirinen, puh. 050 385 0147

Vaaralliset jätteet

Juuso Salminen, puh. 050-5975496

Tero Seppänen, puh. 050-3856772

'Sisun' (nykyinen Scania) sisäiset vaihtolava- ajot (vastaa **Ari-Pekka Pirinen**). Soitot lavoista yleensä suoraan 040-8698199 (24/7).

HUOM. Tämä ohje toimitettava aina tiedoksi Niina Kostanderille muokkauksen jälkeen

English version YYOTo 005

YYOTo 005 Hazardous waste guideline Tornio plants

Hazardous waste includes waste fractions that could cause particular harm or risk to health or the environment due to their properties.

Hazardous waste must be kept separate from other waste fractions and collected at the departments in separate, clearly marked collection containers. Different waste fractions of

hazardous waste must not be mixed as this may result in a hazardous situation (explosion, fire, boiling over, etc.). In addition, mixing different types of waste increases the processing costs of the waste batch.

The hazardous waste management of Tornio plants is conducted by Lassila & Tikanoja Oy that collects the waste from the departments' collection containers and delivers them to a hazardous waste processing plant. If a collection container of Lassila & Tikanoja Oy is not used for the collection of hazardous waste under exceptional circumstances, an empty container (UN-)approved for the transport of the waste in question must be selected and the waste type in the container must be clearly marked on it.

The contact person for the Tornio plants is the environmental engineer (tel. +358 (0)40 5168744).

1. Liquid oil waste

Used lubricating oils

Used, good-quality lubrication oils can be reused as raw materials. Used, good-quality oils are picked up and processed free of charge. A prerequisite for reuse is that the collected oil is sufficiently pure, i.e. it cannot contain any other hazardous waste or more than 10% water.

Used lubrication oils are divided into two main categories: clear and black. Black lubrication oils include motor oil with grime, and clear lubrication oils include hydraulic oils, transmission oils, circulation lubrication oils and turbine oils. Separate containers are required for the collection of used clear and black lubrication oils.

Do not mix oil trap well covers, heat-transfer oils, annealing oils, stroke engine oils, light fuel oil, heavy fuel oil, form oil, PCB transformer oils, incombustible hydraulic fluids, coolants, glycol-based lubricants, solvents or solvent or water-based waste oils with the lubrication oils. Solvent or fuel oil can be detected by odour. If the oil is suspected to contain solvents or other such substances, the entire batch must be stored separately.

In addition, solid, oil-based waste must not be mixed with used lubrication oils. Solid substances, such as waste cotton, papers and filters are kept from the used lubricant oils with a 4-millimetre steel mesh installed on top of the container's mouth.

Used lubricating oils are collected in containers or in 1,000-litre liquid containers. When they are picked up, they are sampled to determine the water content and flash point (the flash point of good-quality oil should not be under 60°C).

Oil-water mixtures

Used clear and black lubrication oils with more than 10% water are classified as oil-water mixtures, ~~the processing fee of which is determined according to the water content.~~ They are collected in 1,000-litre containers or tanks.

Other liquid oil waste

Occasionally created heat-transfer oils, annealing oils, stroke engine oils, light fuel oil, heavy fuel oil, form oil, PCB transformer oils, incombustible hydraulic fluids, glycol-based lubricants, etc. should be collected in their original packaging and marked "jätettä" ('waste'). If these types of waste are created regularly/in large quantities, contact L&T to receive an appropriate collection tool.

2. Fixed and paste-like oily waste

If the waste contains 2 percentages by weight of oil, it is considered hazardous. This applies to, for example, compressed oil filters. Fixed and paste-like oily waste is collected in 240–660-litre waste containers, 200-litre drums or in containers. Oil filters, oily waste cotton and cloth, oil absorbent substances, oil-based underbody compounds, oily hoses, sediment from oil tanks, petroleum jelly, oily containers, hydraulic hoses and dash pots can be placed in the collection containers. Do not place aerosols or liquid oil waste in the collection containers but in separate containers.

3. Oil trap wells

Oil trap wells contain various solvents, oils and detergents and their surface layers are considered hazardous waste. The surfaces of oil traps are pumped directly from the oil trap to a tanker or a mobile vacuum unit when the oil sensors send an alert / a department orders the service. The wells are fully emptied every two years (a full emptying is required as the bottom of the well collects silt, which risks interfering with the proper functioning of the trap).

4. Solvent waste

Solvent waste includes thinners, paint or grease removers, fuels, solvent detergents or liquid mixtures containing solvent detergents, solvent-based oils and water. ~~The processing rate increases in accordance with the water content.~~ Solvents containing halogens such as chlorine, fluorine and bromine must be stored separately from other solvents.

When handling solvents, remember ignitability and evaporating organic compounds.

Solvents are stored in separate packages and the name of the solvent is marked on the package is not indicated by the package. The packages are collected into drums or 1,000-litre containers.

5. Waste paint and other solid or paste-like organic waste

Organic waste includes used paint, printing ink, paint residue, powder paint, lacquer, varnish, glue and wax. Equipment and packaging containing residue of the aforementioned substances are also included in this category. If the packaging and equipment included in this category are thoroughly dry, they can be placed in landfill waste and metals in metal collection. If unsure, sort the waste as hazardous.

Thinners, colour removers and other solvents used for painting are included in solvent waste unless they contain solid/paste-like paint. If they do, they are disposed of as waste paint.

Paint, glue and other organic waste is collected in a 660-litre waste container.

6. Coolants

Coolants are collected into a 1,000-litre container.

7. Clutch and brake fluids

These fluids can be mixed and should be collected in a drum.

8. Acids and bases

Acids are usually liquid, but there are also some solid acids. The most common acids include sulphuric acid, hydrochloric acid, nitric acid and formic acid. Each acid must absolutely be stored in its own packaging and the condition of the packaging must be inspected (no leaks, etc., UN-approved container).

When handling acids, remember corrosiveness, reaction hazard and evaporating acid fumes. A respirator and acid-proof protective gloves and clothing are appropriate protective gear.

For bases, apply the same instructions as for acids. Remember to keep acids and bases separate as allowing them to interact may result in toxic fumes, explosion, fire or other types of emergencies.

9. Scrap accumulators and batteries

Lead-acid batteries from vehicles, machinery, etc. are considered scrap batteries. The NiCd batteries of phones and small devices are sorted in battery waste.

When handling accumulators and batteries, remember the corrosiveness of battery acid and potentially developing hydrogen gas. As with any hazardous waste, smoking is forbidden when handling accumulators and batteries.

Leaking accumulators and batteries are packed in plastic bags. The terminals of lithium accumulators and batteries are taped up to prevent fires caused by short-circuits. Only recycle accumulators and batteries with no remaining charge.

Lead-acid batteries are collected into a 535-litre, acid-proof, lidded plastic container. Batteries are collected into a 20-litre battery collection container (small batches) or a barrel or waste container (larger batches).

The collection containers of batteries should be placed away from flammable waste and other fire load.

10. Mercury-vapour lamps and fluorescent tubes

Fluorescent tubes are collected in fluorescent tube containers without wrapping. Mercury, metal halide, blended and high pressure sodium lamps are collected in a lidded cardboard barrel or a 600-litre waste container with wheels intact, without wrapping.

When handling lamps, remember that they are very fragile. Use protective goggles.

11. Aerosol bottles

Aerosol bottles are collected in 240-litre plastic containers.

12. Neolyte waste

Solid or paste-like neolyte waste or EPA waste is packed in 1000-litre containers. The container must not be filled completely in order to prevent leaks.

Liquid neolyte waste is picked up with a tanker or a mobile vacuum unit directly from the site.

13. Other hazardous waste

For more information on the handling of other hazardous waste, please contact the environmental engineer (tel. +358 (0)40 516 8744).

You can also contact Lassila & Tikanoja Oy:

Mobile vacuum units (dry/wet) / industry cleaning

During normal working hours (6.00 a.m.–4.00 p.m.) contact the supervisors:

Risto Ollikainen, tel. +358 (0)50 093 1118

Juha Juusola, tel. +358 (0)50 385 6786

Reijo Pöykiö, tel. +358 (0)50 068 3880

After 4.00 p.m., on the weekends and national holidays, contact standby services, tel. +358 (0)50 038 4661

Other services during normal working hours

Roll-off services

Ari-Pekka Pirinen, tel. +358 (0)50 385 0147

Waste management

Ari-Pekka Pirinen, tel. +358 (0)50 385 0147

Hazardous waste

Juuso Salminen, tel. +358 (0)50 597 5496

Tero Seppänen, tel. +358 (0)50 385 6772

Internal roll-off runs of 'Sisu' (currently Scania) (supervisor **Ari-Pekka Pirinen**). Calls concerning roll-offs use directly to 'Sisu', tel. +358 (0)40 869 8199 (24/7).

Laatija:	Jaana Vaara	Koodi:	YYOT0 005	Versio:	11 / 26.04.2022
Tarkastettu:	Petri Pohjola	Voimassa:	26.04.2022 -		
Hyväksytty:	Petri Mure				
Sis.luettelo:	03 Yleiset ympäristönsuojeluohjeet paikkakunnittain\Tornion tehtaat\Jätehuolto				
Prosessi:	Ympäristöhallinto				
Viitestandardi:	4.4.6 Toiminnan ohjaus				